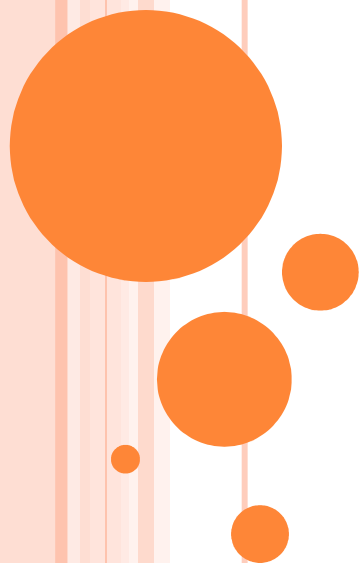

STRATEGIJE UPRAVLJANJA RAZREDOM

ILI KAKO PRIDOBITI I ZADRŽATI AKTIVNOST UČENIKA U OBRAZOVNOM RADU

dr. sc. MIRKO LUKAŠ

METODE ĆE DEMONSTRIRATI

- kako učitelj može komunicirati s učenicima
- kako upravljati učenjem u razredu
- kako voditi poučavanje, uspješno zadavati zadatke
- kako spojiti učenika i učitelja u zajedničku aktivnost

NAJČEŠĆE NEGATIVNOSTI

- nedovoljno uključivanje učenika u zajedničku obrazovnu aktivnost i rad
- nedovoljna suradnja učenika i učitelja
- učenik koji ometa nastavu

- Njegovanje **osobnog stila poučavanja**
svakog učitelja

Učitelj može:

mirno Ili

frustrirajuće rješavati probleme

- VAŽNO je poznavanje strategija u vođenju razreda
- CILJ – zajednička suradnja i rad učenika i učitelja

MODEL OBRAZOVNOG PROCESA IMA SLJEDEĆE KORAKE

- PREPOZNATI POTREBE UČENIKA
- PREPOZNATI OBRAZOVNE CILJEVE
- **IZABRATI OBRAZOVNE AKTIVNOSTI**
- PRIPREMA ZA OBRAZOVNU DJELATNOST
- VOĐENJE OBRAZOVANJA
- EVALUACIJA STUPNJA DO KOJEG SMO
ZAJEDNIČKI DOŠLI

IZBOR OBRAZOVNIH AKTIVNOSTI

- **Nastavni sat se sastoji od tzv.**
 - **„određenog ili limitiranog vremena“**
 - **i “preusmjeravajućeg vremena“**

ODREĐENE ILI LIMITIRANE AKTIVNOSTI SU

- **pročitati odlomak iz knjige**
- **govoriti o pročitanom ulomku**
- **poslušati nastavnikovo kratko izlaganje**
- **samostalnom pismenom formom odgovoriti na pitanja iz radnih listova, koje je podijelio nastavnik**
- **pročitati drugi tekst i o njemu napisati kraći osvrt za domaću zadaću**

PREUSMJERAVAJUĆE AKTIVNOSTI

- **UMIRITI UČENIKE I ZADOBITI NJIHOVU POZORNOST**
- **ZADATI AKTIVNOST ČITANJA**
- **DATI ZADAĆE VEZANE UZ ČITANJE**
- **POČETI ČITATI**
- **PRESTATI ČITATI**
- **PONOVNO UČENIKE POZVATI NA POZORNOST VAŠEG IZLAGANJA**
- **RAZDIJELITI RADNE LISTOVE**
- **ZADATI DOMAĆI URADAK**

SURAĐIVANJE - SURADNJA

- **se ovdje koristi za ono vrijeme
kada učenik izvršava učiteljeve planirane obrazovne
aktivnosti, tj.
kada učenik surađuje u obrazovnim aktivnostima u
zadanom vremenu**

REMEĆENJE AKTIVNOSTI

- Stoga remećenjem nastavnih aktivnosti smatramo samo one aktivnosti koje narušavaju planiranu aktivnost učitelja: šuškanje, zajedničko šaputanje, glasan razgovor, odvratanje pozornosti drugih učenika ili grubo i nasilno ponašanje
- Iako se učenici mogu ponašati mnogo gore od navedenog: lutanje mislima, omamljeno drogom i mirno sjedenje u razredu, spavanje, nezainteresiranost, ne pisanje domaćeg uratka, bježanje s nastave itd. ovo se ponašanje ne smatra narušavanje planiranih nastavnikovih aktivnosti

RJEŠENJE

- SAMO JE JEDNO RJEŠENJE:

**AKTIVNO UKLJUČITI
SVE UČENIKE
U SVE SVOJE
PLANIRANE AKTIVNOSTI**

AKO UČITELJ TAKO NE POSTUPI

- Preusmjeravajuće aktivnosti će biti sve duže i duže i oduzimati će nam vrijeme za planiranu obradu
- Učenici koji se ne uključe u rad neće dosegnuti planirane ciljeve nastavnog sata
- Ne sudjelovanje u zajedničkim aktivnostima će polako prerastati iz pasivnog u aktivno stanje remećenja nastave

KAKO RIJEŠITI UKLJUČIVANJE SVIH UČENIKA U ZAJEDNIČKI RAD

- Zadaća učitelja je napokon prihvatiti znanstvenu dokazanost da je

SVAKI UČENIK JEDINKA ZA SEBE.

Što jednog učenika motivira na rad i zajedničko sudjelovanje u radu ne mora i druge.

Što će jednom učeniku odvratiti pozornost od aktivnosti to će drugoga privući na djelovanje i sudjelovanje u njoj.

- Mirno rečeno, obrazovanje traži
pronaći kod učenika njegov složeni skup vještina.

PODSJETNIK ČIMBENIKA KOJI DJELUJU NA USPJEH U RADU

- INTERES ZA UČENJE
 - POVJERENJE
 - PERCEPCIJA ONOGA, ŠTO JE VAŽNO
 - STAV PREMA ŠKOLI
 - INTELEKTUALNE SPOSOBNOSTI
 - PRETHODNI REZULTATI
 - ISKUSTVO
 - OBITELJ, DRUŠTVO, ŽIVOT
-
- **Svaki učenik je jedinka za sebe, ne možete očekivati identičnu socijalizaciju kod svih vaših učenika u razredu**

SPECIFIČNE POTREBE

- nedostatak samopoštovanja, povjerenja, umor, hiperaktivnost, drugi interesi, stavovi učenika prema drogama (ovisnostima) – postaju sve prisutniji problem današnjice
- Inkluzija i integracija učenika sa specifičnim potrebama u svakodnevicu rada škole,
 - jer se dokazalo da u takvim okruženjima oko 25 % učenika ima problem prihvatiti i surađivati s takvim vršnjacima

KAKO VODITI SVOJ RAZRED?

- **Mnogi se pitaju što učiniti ako nam učenik u školi svega 30 % od cjelokupne nastave zaista sudjeluje u radu?.**
- **Kako se u takvoj klimi uopće mogu ostvarivati planirani i pretpostavljeni ciljevi u obrazovanju?**
- **Predlaže se:**
 - **produženje školske godine**
 - **produženje boravka u školi tijekom dana**

- **samo dobra organizacija radnog vremena može doprinijeti boljoj kvaliteti znanja i uključivanja u rad i aktivnost nastavnika.**
- **Učitelj mora maksimalno skratiti preusmjeravajuće vrijeme u svom radu.**
- **Primjenom odgovarajućih strategija vođenja učenja i poučavanja u razredu preduhitriti potrebu kažnjavanja i voditi učenike prema aktivnom odnosu prema radu i uključivati ih što više u obrazovne aktivnosti.**

NA USPJEH UČENIKA DJELUJU

- ČIMBENICI NA KOJE NASTAVNIK **MOŽE** UTJECATI:
 - Ciljevi koje stavljate pred svoje učenike
 - Planiranje, pripremanje i vođenje obrazovnih aktivnosti
 - Kako pratite rezultate učenika
 - Kako ste organizirali i uredili poučavanje u razredu
 - Uspjeh komunikacije s učenicima i njihovim roditeljima

○ **NA KOJE NE MOŽE UTJECATI:**

- **Vođenje škole**
- **Nedostatak materijala, pomagala i sredstava za rad**
- **Nedostatak motivacije**
- **Labilni i emocionalno nestabilni učenici, nervozni učenici**
- **Učenici s posebnim potrebama**
- **Veliki broj učenika u razredu**

KAKO NAUČITI UČENIKE SURADNJI?

- **SHVATITI** da su suradnja i uključivanje u obrazovne aktivnosti reakcije koje su naučene i koje planirano učite svoje učenike
- **RAZJASNITI** da postoje temelji na kojima počiva uspješno upravljanje razredom
- **UPOZNATI** terminologiju koja proizlazi iz preporučenih izvora i razumjeti sadržaje koji će nam poslužiti u stvaranju svoje osobne strategije za vođenje razreda

GOVOR TIJELA

- Kontakt očima, izrazima lica, geste, tjelesna blizina, držanje tijela sve to djeluje na učeničko ponašanje i oni zaključuju možete li ili ne možete vladati situacijom u razredu, tj. trebaju li oni vaša upozorenja smatrati ozbiljno ili ne trebaju.
- Takvi susreti moraju biti sa svakim od sudionika nastave tijekom dana, jer svi žele biti viđeni i zamijećeni.
- Pogledom dajemo učenicima znak da nas oni zanimaju i da nas zanima ono što oni rade i kako rade.
- Učenici koji osjećaju učiteljevu blizinu uvijek su pripremniji na suradnju, imaju više samopouzdanja, nego učenici udaljeniji od učitelja. Stoga je važan razmještaj i položaj klupa u razredu

GINOTTOVA METODA - SURADNJE POSREDSTVOM KOMUNIKACIJE

- *Parent and Child, Teacher and Child, New York, 1972.*
- U komunikaciji i prenošenju iskustava sa starijih na mlađe, važno je kakav će utisak ostaviti odrasli na mlade i kako će djeca u tome sama sebe doživjeti. Ono što može biti minimalno vrijeđanje odraslima djeca mogu doživjeti vrlo grubim.

NAPUTAK UČITELJIMA

- Ne izražavati se sarkastično, ne davati učenicima nikakve etikete (tupi, slabi čitač, pokvaren, neodgojen, ali niti, krasno, vrlo simpatično, dobar, najbolji čitač,...)
- Hvaliti treba ali rezultate učenikova rada, ali treba brinuti i o tome da pohvale mogu izazvati zavist, kao i preopterećenje. Možete učeniku nametnuti da je najbolji matematičar, pa da se prilikom drugog ispita pod tim opterećenjem potpuno slomi

GLASSEROVA METODA - RACIONALNOG IZBORA

- *Control theory in the classroom, New York, 1985.*
- Ne preporuča potpuno preuzimanje tuđih iskustava prilikom preuzimanja učenika ili razreda. Prenijeti socio-kulturne navike to svakako, ali ne i rezultate koji su bili možda čak prouzročeni i učiteljevim negativnim utjecajem .
- Jer svaki učitelj ima zadaću da ne gleda na obiteljsku klimu nego da u razredu stvara svima podjednaku klimu za učenje. I pratiti učenikovu suradnju i ponašanje u školi.

- Stoga je potrebno u zajednici s učenicima stvoriti zajednička pravila za ponašanje u razredu.
- I tih se pravila vrlo strogo pridržavati.

- Preporučuju se tri tipa ponašanja u suradnji:
 1. druženje posvećeno zajedničkom odgojnom radu u školi
 2. druženje u kojima bi se tražile prave intelektualne strategije za pojedine učenike
 3. druženje posvećeno uspjesima učenika

DREIKURSOVA METODA - ZABLUDE U GLEDANJU

- *Psychology in the classroom, New York, 1968.*
- Razredna demokracija
- Stoga ova teorija zahtjeva da učenici :
 1. Raspravljaju o postavljenim pravilima ponašanja u razredu,
 2. Izloženi su logičkom povezivanju učiteljeve izrečene kazne i vlastitog nepravilnog ponašanja,
 3. Motivirani su za zajedničku suradnju i to unutrašnjim motivirajućim sredstvima, a ne snagom moći ili svađom dobivati ono što žele ili misle da bi trebali ostvariti, ili bi im trebalo pripasti.

POGREŠNA PONAŠANJA U SKUPINI

- Skretanje pozornosti na sebe
- Borba za moć
- Potreba za osvetom
- Izgrađivanje vlastite nesposobnosti i pretvaranje svega u lakrdiju.

ZAKLJUČAK

- **Nastavu je potrebno provoditi tako da se svaki učenik može u nju uključiti.**
- **VAŽNO JE DA:**
 - 1. cijelim nastavnim satom i vođenjem osigurate što lakši dolazak do ostvarivanja obrazovnih ciljeva**
 - 2. koriste kod organizacije sata različite strategije i pristupe radu**
 - 3. učenike treba poticati u raznim fazama obrazovnih aktivnost i motivirati na daljnju suradnju**

